

2. Мержа С.І. Інноваційна діяльність у промисловості: сучасний стан та напрями активізації в Україні / С.І. Мержа // Актуальні проблеми економіки. – 2005. – № 9. – С. 155–159.

УДК 330.354

Шишук Н.О., Швидкий Д.О.

3 курс, «ФЕтаУ»,

Науковий керівник - Красножон С. В.,

к..е.н., доцент кафедри

корпоративних фінансів і контролінгу

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Перспективи розвитку венчурного інвестування в ІТ-сектор в Україні

За останні 20 років стрімкий розвиток інформаційних технологій призвів до того, що ІТ-сектор почав займати ключову роль у світовій економічній системі. Так, усі 5 найбільших компаній за ринковою капіталізацією у світі станом на листопад 2019 року, а саме Apple, Microsoft, Alphabet (Google), Amazon та Facebook є усім відомими софтверними (і не тільки) гігантами.

Саме такий великий успіх інноваційних компаній і спричинив розвиток інвестиційної діяльності в ІТ-сфері. Бажаючи отримати високі прибутки, інвестиційні фонди були готові йти на доволі високі ризики, що є наріжним каменем венчурного інвестиційного процесу. У Сполучених Штатах Америки венчурне інвестування існує вже понад 50 років, адже економіка цієї країни розвивалася зі значно більшими темпами в інноваційному напрямі, а інвестиційний клімат був куди більш сприятливим, ніж у інших країнах. До країн Європи венчурне інвестування дійшло пізніше, а в Україні ринок венчурного капіталу взагалі доволі молодий, що пояснюється доволі важким становленням економіки у її перехідний від планової до ринкової період.

Незважаючи на доволі стрімкий розвиток інтернет-технологій, а також пов'язаних з ними стартапів, венчурне інвестування в Україні все ще

знаходиться на стадії свого зародження. У 2014 році було створено Українську асоціацію венчурного та приватного капіталу (UVCA). Її метою є поширення інформації про можливості інвестування в Україні та багатовекторної підтримки інвесторів у всіх аспектах діяльності – починаючи із інформаційної підтримки до встановлення міжнародних контактів та зв'язку із урядом.[1] Такий крок є важливим у покращенні іміджу українського ринку венчурних капіталів як для іноземних, так і для внутрішніх приватних інвесторів.

У своїх проблемах із залученням венчурних інвестицій Україна не одна. Центральна та Східна Європа — це, в цілому, досить непопулярна локація серед іноземних венчурних інвесторів. Не набагато краще справи і в країн Західної Європи. Загалом 13 північноамериканських міст входять в рейтинг топ-20, азійських — 4, європейських, як вже зазначалось раніше — лише 3. Понад чверть (25,3%) усього обсягу венчурних капітальних інвестицій у світі припадає на агломерацію Сан Франциско - Сан Хосе-Окленд — територію, майже в п'ять разів меншу за населенням, ніж Україна. Як бачимо, тотально домінуючу позицію у сфері венчурних інвестицій у світі займають саме Сполучені Штати Америки.[2]

Факторів, що є причиною даної ситуації, досить багато. Перш за все, це сама природа венчурних інвестицій, які в сучасних умовах майже безальтернативно пов'язані з ІТ-сектором. Як відомо, Сполучені Штати Америки, а зокрема Каліфорнія та Кремнієва Долина — це найбільш розвинутий простір для реалізації новітніх інноваційних проектів в ІТ-сфері завдяки високій забезпеченості усіма необхідними ресурсами, починаючи із законодавчого забезпечення та закінчуючи наявністю висококваліфікованого персоналу, якісно підготовленого численними спеціалізованими університетами, що є частиною найпотужніших у світі ІТ-кластерів.

Щодо України, то, зрозуміло, що відкусити шмат цього венчурного «ІТ-пирога» у Сполучених Штатів практично неможливо. Натомість, Україні варто було б звернути увагу на майже в п'ять разів менший, ніж американський, але все одно досить значний ринок венчурних капіталів Європи. Консерватизм

європейської інвестиційної системи, а також доволі слабкий у порівнянні з США ІТ-сектор Європи створюють реальні умови для переманювання іноземних венчурних інвесторів на наш ринок, однак не в умовах наявного в Україні інвестиційного клімату та економічної ситуації.

Головною умовою, за якої ринок венчурних капіталів в ІТ-секторі в Україні зможе конкурувати із іншими країнами Європи, є проведення комплексних та оперативних реформ. Це, перш за все, тотальна боротьба з корупцією, створення законодавчої бази, яка б полегшила функціонування інвестиційних фондів в Україні (зокрема — іноземних), а також забезпечувала б їх надійний захист. Крім того, не можна відкидати загальні політичні та економічні фактори. Допоки економіка України не набуде стану стабільного розвитку, а політична ситуація не стане надійною та безпечною для інвесторів, можна не розраховувати на розвиток венчурного інвестування в Україні стрімкими темпами. Так, останні кілька років ринок венчурного інвестування в Україні показував доволі непогані показники зростання, однак більша частина цього зростання припадала лише на кілька великих стартапів як Grammarly чи Readdle, тоді як сотні невеликих стартапів не могли проводити діяльність через недостаток інвестиційних коштів, зокрема — на початковому етапі існування.

В цілому, перспективи венчурного інвестування в ІТ-сектор в Україні є доволі непоганими за умови, що державі вдасться налагодити політичну, економічну ситуації та забезпечити привабливий інвестиційний клімат. Однак чітко зрозуміло, що навіть у такому разі справжню конкуренцію Україна зможе скласти лише країнам-сусідам чи, у кращому випадку, країнам Європи, але ніяк не інноваційним гігантам — США чи Китаю.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт Української асоціації венчурного та приватного капіталу [Електронний ресурс]. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: <http://uvca.eu/ua/about>.
2. Rise of the Global Startup City: The Geography of Venture Capital Investment in Cities and Metros across the Globe [Електронний ресурс] //

Офіційний сайт Martin Prosperity Institute – Режим доступу до ресурсу:
<http://martinprosperity.org/content/rise-of-the-global-startup-city/>.

УДК 330.336.77:334.012.64

Шкіра А.А.,

студент 3 курсу

фінансового факультету

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Нагорна О. В.,

к.е.н., доцент кафедри

корпоративних фінансів і контролінгу

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Шкіра А.М.,

викладач Хіміко-технологічного коледжу

імені Івана Кожедуба Шосткинського інституту

Сумського державного університету

Роль венчурного капіталу у фінансуванні інноваційних процесів

Інноваційна діяльність — вид діяльності, пов'язаний із трансформацією наукових досліджень і розробок, інших науково-технологічних досягнень у новий чи покращений продукт введений на ринок, в оновлений чи вдосконалений технологічний процес, що використовується у практичній діяльності, чи новий підхід до реалізації соціальних послуг, їх адаптацію до актуальних вимог суспільства. Інноваційна модель розвитку є однією з найбільш вартісних, а тому тісно пов'язана з пошуком додаткових джерел фінансування.

Одним з інвестиційних ресурсів у фінансуванні інноваційної діяльності є венчурний капітал. Світова практика доводить, що його поява зумовила посилену активізацію інноваційних процесів, а сам венчурний капітал став чинником прискорення розвитку науково-технічного прогресу [1].

На сучасному етапі інтенсифікація інноваційних процесів потребує обґрунтування можливостей залучення усіх ймовірних джерел фінансування інноваційних проектів та їх диверсифікації з метою усунення ризиків. У зв'язку з цим розвиток венчурного інвестування відіграє важливе значення, адже забезпечує залучення в інноваційний сектор довгострокових фінансових ресурсів широкого кола інституційних та індивідуальних інвесторів для фінансування високоризикових інноваційних проектів.

Венчурний капітал є критичним чинником в інноваційному процесі. Відомо, що венчурним капіталом були профінансовані фірми, які йшли попереду кожного нового покоління комп'ютерних технологій (персональні комп'ютери, програмне забезпечення та інше). Ринок венчурного капіталу прийнято ділити на формальний (інституційний) і неформальний сектори. Інституційний сектор представлений в основному фондами венчурного капіталу, а неформальний – індивідуальними інвесторами.

Для венчурного капіталу важливими є не просто результати науково-технічної та інноваційної діяльності, а лише ті, що мають перспективи визнання широким колом споживачів на ринку і здатні принести високий сумарний прибуток протягом нетривалого часу. Другою характерною особливістю венчурного капіталу є його органічний зв'язок з людським фактором, поєднання в собі можливостей фінансового капіталу та інтелектуального ресурсу. Саме в цьому полягає його інноваційна перетворююча функція.

Також особливістю венчурного капіталу є його ризикованість. Дійсно, підприємницькі проекти, у здійсненні яких використовується венчурний капітал, мають велику ймовірність недоотримання очікуваного виграшу, можливість втрат, але ризики присутні в будь-яких видах бізнесу, де використовується звичайний фінансовий капітал.

Серед особливостей венчурного капіталу можна назвати розпорошеність фінансування інноваційних підприємницьких проектів, а також відмінності у прибутковості на різних фазах його життєвого циклу. Наступною особливістю

венчурного капіталу є багатосуб'єктність управління його рухом, життєвим циклом на кожному етапі [3].

Зараз механізм венчурного фінансування є найбільш розвинутим в США, що пояснюється значною кількістю в цій країні малих високотехнологічних фірм та розвитком фондового ринку. Що стосується України, то наша країна відноситься до тієї кластерної групи, де ринок венчурного капіталу знаходиться лише на початковій фазі. Говорячи про розвиток в Україні венчурного фінансування необхідно відзначити низку чинників, які створюють підґрунтя для розвитку венчурного бізнесу, Це велика кількість проектів, майже доведених до стадії комерційного використання і які мають значний експортний потенціал та наявність поки що високої кваліфікації кадрів [2].

Список використаних джерел:

1. Амоша О.І. Особливості формування та використання венчурного капіталу в умовах невизначеності //О.І. Амоша // Академічний огляд. – 2009. - №1. – С. 14- 22
2. Мацелюх Н.П. Фінансування та стимулювання комерціалізації інновацій в Україні: проблеми і шляхи вирішення/ Мацелюх Н.П., Дем'янчук Г.В.// Наука та інновації. – 2014. - № 3. – С. 69 – 79.
3. Пилипенко Б.Г. Методи розрахунку ефективності фінансування довгострокових венчурних проектів / Б. Пилипенко // Актуальні проблеми економіки. – 2015. № 2 (164). – С. 450